

Sociala rörelser

Vår inriktning och våra uppgifter i sociala rörelser

Fjärde internationalens internationella kommitté
Text antagen av IC med 40 för, 4 emot, 1 avstod, 1 nppv.

1. Varför sociala rörelser är strategiskt viktiga

Under många år har Fjärde Internationalen utvecklat en praxis - och i större eller mindre utsträckning en teoretisk förståelse - för att sociala rörelser, i all sin mångfald, kan och ofta kommer att spela en viktig roll i kampen för socialism.

Det finns olika former av sociala rörelser: de som försvarar kollektiva arbets- och levnadsvillkor (fackföreningar, grannskapsrörelser, bonderörelser, miljörörelser) eller de förtrycktas rörelser (kvinnorörelser, HBTQI-rörelser, ursprungsbefolkning, rasifierade, personer med funktionsnedsättnings rörelser). Dessa rörelser överlappar och korsar varandra på många olika sätt, och det gör även de som är involverade i dem.

Dessa rörelser är viktiga eftersom de är en självorganisering av dem som på olika sätt utmanar det kapitalistiska systemet. Processen med självorganisering, särskilt på arbetsplatser men även i andra kollektiva sammanhang (utbildningsinstitutioner, grannskap, landsbygdssamhällen etc. eller på grundval av delade erfarenheter av förtryck), uppmuntrar utvecklingen av klassmedvetenhet i utmaningar mot det kapitalistiska systemet, särskilt arbetsköpare och staten, politisering och utveckling av förutsättningarna för ett program för en utmaning mot det kapitalistiska systemet och visionen om ett annat samhälle.

Medan ett antikapitalistiskt parti strävar efter att utveckla ett klasskampsprogram som en syntes av de krav som ligger i de exploaterades och förtrycktas bästa intresse, kommer utvecklingen och formuleringen av dessa krav bäst från dem som är mest direkt involverade.

Vi utvecklade denna förståelse ursprungligen i samband med vårt arbete inom kvinnorörelsen och denna inställning återfinns därför först i texter som har antagits vid olika kongresser och ledande organ i frågan om kampen för kvinnans frigörelse och vår inriktning på att bygga upp rörelser för kvinnans frigörelse (Socialistisk Revolution kampen för kvinnans frigörelse särskilt del II Fjärde Internationalen och kampen för kvinnans frigörelse vårt perspektiv, Latinamerika: Dynamiken i massrörelser och feministiska strömningar, särskilt del III Vår orientering; och Västeuropa: Förändrade former för kampen för kvinnans frigörelse).

Den första texten beskriver bland annat våra skillnader både med dem på vänsterkanten som bagatelliserar kvinnoförtrycket som kvinnor och bara betraktar dem som lönearbetare och dem som ser patriarkatet och klassrelationer som parallella processer, vad vi idag skulle kalla teoretiker med dubbla system.

Som dokumentet argumenterar till svar på detta första: *"Denna syn ger vikt och betydelse åt kvinnors kamp endast i deras egenskap av lönearbetare på arbetsplatsen. Den säger att kvinnor kommer att befrias, i förbigående, av den socialistiska revolutionen, så det finns inget särskilt behov för dem att organisera sig som kvinnor som kämpar för sina egna krav. Genom att förkasta kvinnors behov av att organisera sig mot sitt förtryck, förstärker de bara splittringen inom arbetarklassen och fördröjer utvecklingen av klassmedvetande bland kvinnor som börjar göra uppror mot sin underordnade ställning."*

Kanske kan huvudinriktningen i del II av dokumentet sammanfattas i sloganen "Ingen kvinnofrigörelse utan socialistisk revolution, ingen socialistisk revolution utan kvinnofrigörelse".

Vår första analys baserades till för stor del på vår erfarenhet av kvinnorörelsen i avancerade kapitalistiska länder, det korrigerades och utvecklades särskilt genom arbetet med den latinamerikanska kvinnorörelsen. Den allmänna förståelsen att de specifika förtrycken inte kommer att övervinnas enbart genom en arbetsplatsbaserad kamp utan att det aktiva ledarskapet för de förtrycktas rörelser visar vägen och pekar på de specifika förtryckens verklighet är mer allmänt relevant.

I mindre men ändå betydande utsträckning har vi också enats om texter som har dragit lärdomar från fattiga bönders och jordbruksarbetares kamp, från hbtqi-rörelser, från skuldkampen och de rörelser som den ger upphov till, från antiglobaliserings- och antikrigsrörelserna, från ursprungsbefolkningarnas och miljörörelsens kamp samt naturligtvis från fackföreningarnas fortsatta roll. Sociala omvälvningar, motreaktioner och alternativ, Världskongressen 2018.

i) Var och en av dessa rörelser och många fler har sin egen historia, dynamik och nuvarande styrkeförhållanden. Det finns några viktiga skillnader mellan de förtrycktas sociala rörelser och mer allmänna sociala rörelser. I den här texten försöker vi också dra fram några allmänna principer som vi tycker är viktiga.

a) Sociala rörelser är ett viktigt sätt att mobilisera delar av arbetarklassen och de folkliga klasserna, inklusive de mest exploaterade, förtryckta och ofta marginaliserade, för social förändring - inklusive potentiellt som en del av revolutionär förändring. Sociala rörelser är först och främst den elementära formen av organisering för att försvara sig mot systemet i sociala, demokratiska eller diskursiva frågor. På så sätt kan de utgöra de exploaterades handlingsram och representera deras sociala kraft. Människor agerar utifrån sin egen politiska situation och sedan genom den erfarenheten dra mer allmänna politiska lärdomar. Ur denna synvinkel kan och bör arbete i sociala rörelser vara ett nyckelområde för rekrytering till våra organisationer idag - och för att utbilda kamrater, särskilt de från mer marginaliserade grupper, i massarbete.

Sociala rörelser kan påverka varandra - till exempel är klimatfrågor på många håll accepterade som en del av den fackliga agendan på ett sätt som de inte var för tio år sedan. De spelar en ledande politisk roll eftersom de mobiliseringar som uppstår är platser för konfrontation mot kapitalisternas och deras regeringars politik, situationer av förtryck eller exploatering. De kumulativa kriser som drabbat den nuvarande ekologiska, demokratiska och sociala situationen stärker de sociala rörelsernas plats och betydelse.

b) Dessa rörelser är av strategisk betydelse för oss eftersom dessa mobiliseringar av arbetarklassen kring deras krav är grogrunden för klasskampen och uppbyggandet av politiska styrkeförhållanden mot kapitalismen. De är därför smältdegeln för antikapitalistiska övergångskrav.

c) De har också en annan strategisk dimension, nämligen att vara en smältdegel för självorganisering, för att de exploaterade och förtryckta själva ska ta ansvar för sina egna intressen och för politisk handling. I detta skisserar de hur ett samhälle baserat på rådsdemokrati, strukturer för självorganisering på arbetsplatser, i grannskap och i städer kan se ut. Detta betyder inte att de kommer att vara tillräckliga verktyg för att uppnå

rådsdemokrati - det kommer med nödvändighet att involvera en revolutionär organisation - men de är en viktig förutsättning.

Vi förespråkar Pariskommunens principer (rotation av positioner, öppenhet i ansvarsutkrävande och direktdemokrati i beslutsfattandet), till vilka vi lägger behovet av att återskapa kulturen med direktsändning av alla förhandlingsprocesser med regeringar och myndigheter som ett sätt att sätta stopp för den antidemokratiska kulturen av hemlighetsmakeri.

Vi kämpar för att rörelserna svartsjukt ska bevaka sitt oberoende från makthavarna, inklusive från partier som påstår sig kämpa mot systemet. Den senaste tidens erfarenheter av Lulas och Syrizas regeringar, den arabiska våren och många andra visar hur viktigt det är att massrörelsen finns där för att garantera de exploaterades intressen.

ii) Vi försöker därför stödja uppbyggnaden av sociala rörelser och ingripa inom dem, kämpa för krav och sätt att organisera sig som för fram en agenda som kämpar för arbetarklassens intressen, kämpa för att ett klasskampsperspektiv ska antas av rörelsen som helhet. Våra aktivister intar en attityd där de lyssnar på och lär sig av andra aktivister snarare än att anta att de har alla svaren.

iii) Vi kämpar för största möjliga demokrati inom sociala rörelser och hoppas kunna säkerställa att de mest exploaterade och förtryckta har en röst för sina krav och representation i så stor utsträckning som möjligt. Detta innebär att vi också kämpar för tydliga strukturer och delegeringsprocesser - och argumenterar mot både "strukturens tyranni" och byråkratisering som det bästa sättet att aktivt involvera så många människor som möjligt.

iv) Samtidigt som vi kämpar för den bredaste enigheten i rörelsen som helhet deltar vi ibland - eller skapar till och med - en organisation/råd/nätverk av mer vänsterinriktade krafter som utvecklar ett gemensamt offentligt ingripande inom en rörelse i alla eller vissa nyckelfrågor. Det är svårt att fastställa när det är lämpligt, men några av de relevanta omständigheterna skulle kunna vara när det befintliga ledarskapet är byråkratiserat och misslyckas med att agera och/eller när det finns en risk för att betydande krafter (kanske särskilt bland unga människor) hoppar av verksamheten på grund av bristande framgång. Ett annat sammanhang där vi kan organisera oss tillsammans med andra är i den mån rörelsen som helhet inte uppfyller kraven från viktiga grupper - t.ex. ursprungsfolk, migranter, transpersoner etc. Beslut om att delta i eller skapa sådana strukturer bör alltid fattas kollektivt genom vår egen organisation - antingen genom fraktioner eller kommittéer för att samordna detta arbetsområde eller genom våra ledarskapsstrukturer. Vi bör regelbundet utvärdera om detta är rätt kurs och att vi självständigt kan argumentera för våra egna idéer och gör det när detta är relevant.

v) Vi kämpar för största möjliga samordning av sociala rörelser kring liknande krav och teman på internationell basis som är allmänt förstådda inom rörelsen och som är meningsfulla vid den specifika tidpunkten. Vi försöker se till att strukturer på internationell nivå inte bara återspeglar de delar av rörelserna som har tillgång till finansiering - en kamp som bör underlättas i och med utvecklingen av teknik som möjliggör onlinemöten med översättning. Vi kämpar för att se till att de är genuint internationella och återspeglar oro och krav från alla delar av världen och inte domineras av organisationer i det globala nord.

vi) Vi kämpar för att alla sociala rörelser ska ha ett intersektionellt förhållningssätt utan att tappa fokus på sina egna partiella krav.

vii) Vi kämpar för samarbete och ömsesidigt stöd mellan olika sociala rörelser. Vi stödde utvecklingen av World Social Forums där de sociala rörelsernas generalförsamlingar var ett tillfälle för gemensamma deklARATIONER som belyste kopplingarna och konvergenspunkterna mellan olika sociala rörelser, inklusive fackföreningsrörelser. Idag sammanfattas den idén bäst i idén om en "rörelse av rörelser" - men idén är inte riktigt konkretiserad någonstans, åtminstone inte på internationell nivå.

viii) I olika sammanhang kan rörelser ställas inför en situation där partier som står för en politik som rörelserna själva förespråkar, och där rörelsens aktivister och ledare själva är aktiva, kan vinna kontroll över lokala eller till och med nationella regeringar. Rörelseledare som är aktivister i dessa partier kan sedan till och med erbjudas och acceptera ansvarsfulla poster i dessa regeringar. På samma sätt kan sådana regeringar erbjuda aktivister från alliansfria rörelser poster med argumentet att de ska "representera" rörelserna. Vi hävdar att ståndpunkten i Rörelsernas främsta mål bör vara att vara helt oberoende av alla statliga strukturer. Icke desto mindre kan rörelser ställas inför svårigheten att fortsätta att organisera oberoende massmobiliseringar när de ställs inför en regering som åtnjuter folkligt stöd och som påstår sig stödja och genomföra rörelsernas krav.

ix) Samtidigt som våra organisationsmetoder inom sociala rörelser strävar efter att vara så nära basen som möjligt och efter politiskt oberoende från staten, är vi inte heller främmande för att i vissa situationer lägga energi på - eller till och med skapa - icke-statliga organisationer (NGO:er). Bedömningen av om man överhuvudtaget ska göra detta och om man ska fortsätta måste göras kollektivt genom de demokratiska strukturerna i vår organisation, där man bedömer om de regler som styr dem och tillgången till finansiering på det hela taget främjar eller begränsar de politiska mål som anges nedan.

x) Vi är för sociala rörelser som tar upp frågan om makt. För att de skall kunna göra det utan att gå vilse i vänsterism eller substitutionism måste de vara tillräckligt breda för att deras styrka och karaktär objektivt sett skall innebära en konfrontation med den härskande klassens makt. Detta var fallet med Hirak i Algeriet, de arabiska revolutionerna, Indignados i Spanien, bonderörelsen i Indien och den folkliga mobiliseringen i Chile till exempel. I linje med de stora revolutionära rörelserna under förra seklet hävdar vi att massrörelser, med strukturer för självorganisering i synnerhet inom proletariatet, är en annan form av makt än borgarklassens. Klassiskt sett lägger vi fram parollen om den konstituerande församlingen, kopplad till övergångskrav, särskilt i sociala frågor - även om denna typ av paroller måste anpassas från fall till fall - för att försvara detta perspektiv.

xi) Vi anser att demokratiska sociala rörelser bör fortsätta att organisera sig även efter ett maktövertagande, än mindre efter att deras huvudkrav har uppfyllts eller efter ett regeringsskifte i en "progressiv" riktning. Vi noterar till exempel den viktiga erfarenheten från kvinnorörelsen i Nicaragua, kampen mot korruptionen i den ursprungliga sandinistrevolutionen samt för kvinnors specifika krav. Det understryks också av svårigheterna för de jordlösas rörelse i Brasilien att kämpa för en verklig jordbruksreform mot Lula-regeringen 2005/2006.

2. Reaktionära sociala rörelser

Inom vår tradition har vi tenderat att se sociala rörelser som i sig progressiva. Vi bör dock inte bortse från det faktum att den radikala högern har en hel tradition av att organisera sig kring sociala frågor. Kamrater i arabvärlden har ofta talat om traditionen att fundamentalister organiserar sociala tjänster riktade till de fattigaste delarna av samhället för att tillhandahålla mat, medicin etc där staten inte gör det. Detta är också en erfarenhet som kamrater i Pakistan och i ännu högre grad i Indien - där BJP och dess föregångare byggdes på denna grund. Evangelikaler i Brasilien hade en liknande utveckling när de "organiserade" sig i favelorna. Pegida är ett annat exempel, liksom antivax-organisationer i det globala nord och antiabortrörelser internationellt.

I allmänhet har dessa rörelser ingen demokrati utan är snarare "frontorganisationer" för högerextrema politiska partier (se avsnitt 3). Om deras grundläggande krav är reaktionära har vi naturligtvis inget med dem att göra, men det kan finnas situationer där vi kan vara en del av en gemensam mobilisering kring krav som vi stöder samtidigt som vi försöker vinna deras bas till en äkta social rörelse baserad på demokrati och ett mer avrundat och positivt program. I andra situationer kan sociala rörelser som vi deltar i föredra att kalla till sina egna mobiliseringar som kan försöka uppnå samma sak - det är en fråga om att bedöma styrkeförhållandet och det faktum att vi inte vill göra något som ger dessa reaktionära rörelser trovärdighet.

I vilket fall som helst förstärker detta behovet av att vara en del av sociala rörelser och att kämpa inom dem för att föra fram krav och program som utmanar kapitalistisk politik och den kapitalistiska organiseringen av samhället, som organiserar demokrati och solidaritet inför rasistiska eller reaktionära program som kan försöka genomföra högerextrema idéer som stärker kapitalistiska intressen.

3. Fel till vänster

Tyvärr är vårt förhållningssätt till sociala rörelser inte universellt inom den radikala vänstern. Det finns en lång tradition av stalinistiska och maoistiska organisationer att istället för att bygga enhetliga sociala rörelser sätta upp frontorganisationer, vars huvudsyfte inte är att föra kampen framåt utan att fungera som transmissionsrem för sina egna partier. Även om en sådan strategi inte teoretiseras på samma sätt av andra organisationer inom den radikala vänstern har både IST (med brittiska SWP i centrum) och CWI (med brittiska Socialist Party i centrum) ofta tenderat att använda samma strategi.

I dessa senare fall är den andra tendensen att deras investeringar av kadrer i dessa projekt tenderar att vara sporadiska - och en i taget - baserat på deras bedömning inte av den objektiva betydelsen av de frågor som mobiliseras kring utan av deras potential att rekrytera. Detta gäller även för vissa organisationer som inte riktigt ligger inom samma ramar - och inom vilka en del av våra kamrater arbetar. Vänsterpartiet i Sverige talar till exempel om att vara "rörelsernas röst" - men menar bara sina fronter, inte bredare former.

Liknande saker händer på alla kontinenter och förmodligen i alla länder, vilket är problematiskt eftersom det underskattar den potentiella enigheten i den befriande rörelsen, men också eftersom det ger hela den radikala vänstern ett dåligt rykte inom dessa sociala rörelser.

Samtidigt bör vi se upp för den motsatta faran; att inte vårt stöd för sociala rörelserns autonomi och demokrati leder till att vi misslyckas med att föra ut vår övergripande politik och vinna militanter under vår flagg.

4. Allmänna faror i rörelserna

a) Byråkratisering/brist på demokrati

Det finns en verklig risk för byråkratisering i alla sociala rörelser om inte de som är aktiva vid basen har en verklig inverkan på organisationens inriktning. Detta gäller även i sociala rörelser där det inte finns någon avlönad personal eller där den avlönade personalens materiella villkor inte skiljer sig nämnvärt från de oavlönade volontärernas. När nya organisationer startas beror det oftast på att det finns ett angeläget gemensamt syfte, vilket innebär att många människor inte uppmärksammar dessa frågor - men när misstag väl har begåtts är det svårare att ändra på dem i efterhand och det är troligt att deras förmåga att upprätthålla sig själva på lång sikt underskattas. När organisationer blir större ökar faran eftersom strukturerna blir mer tungrodda. Och vissa organisationer blir fientligt inställda till att diskutera sätt att undvika dessa faror eftersom de fokuserar på lobbying och påverkan av politiker eller större icke-statliga organisationer.

b) Klientelism och självhjälpsism

Världskongressens text om Latinamerika 1991: Dynamiken i massrörelser och feministiska strömningar tog upp farorna med både klientelism, dvs. förväntan att stöd för (några av) rörelsens krav kommer att återgäldas med stöd för det politiska parti som gör det, och självhjälp, dvs. att rörelsen tillhandahåller tjänster som borde tillhandahållas gratis av samhället som helhet. *"Att ställa krav på staten i samband med sociala och politiska problem har den enorma fördelen att ansvaret läggs där det bör ligga, på samhället som helhet och dess institutioner, och att massaktioner lättare får en politisk karaktär. Framgångsrika kamper och mobiliseringar främjar både deras övergripande medvetenhet och deras styrka och självförtroende.*

Praxis har dock lärt oss att det inte är helt riskfritt att förlita sig på staten. Å ena sidan kan det uppstå en klientelistisk dynamik och å andra sidan kan kvinnor, när de delvis vinner vissa krav, bli uppslukade av administrativa uppgifter för att tillhandahålla tjänster."

Det förefaller oss som om sådana faror, som texten hävdar att man bäst kan skydda sig mot genom att kämpa för den mest genomgripande demokratin i rörelsen, är svårigheter som alla sociala rörelser, särskilt i länder i det globala syd, sannolikt också kommer att drabbas av.

Samtidigt är vi medvetna om att rörelser som organiserar sig för att tillgodose människors omedelbara behov ibland kan vara avgörande för att dra in fler krafter i verksamheten, t.ex. kamraternas verksamhet i Pakistan som tillhandahåller mat till frivolva politiska fångar som inte har några andra former av försörjning och där de är den enda familjeförsörjaren medan de sitter i fängelse. Dessa former av förekomma kan vid andra tillfällen fungera för att framgångsrikt sätta press på staten att tillhandahålla tjänster på en fortlöpande och eller bredare basis, t.ex. i Storbritannien på 1970-talet drev kvinno-befrielsegrupper kampanjer för kommunala daghem och i vissa fall ockuperade de lämpliga tomma byggnader och inrättade dem själva, vilket resulterade i att sådana tjänster infördes av ett antal lokala råd.

c) Ultravänsterism/fragmentering

Även om vi är för intersektionalitet och ömsesidigt stöd - ibland kallat "en rörelse av rörelser" - är detta inte detsamma som att rörelserna antar krav på allt.

Så det är till exempel utmärkt att det inom La Via Campesina finns kvinno- och ungdomssektioner och särskilda evenemang som tar upp deras specifika behov inom ramen för kampanjer kring mark- och livsmedelssuveränitet. Å andra sidan har vissa personer inom Ende Gelände, den direktverkande miljörörelsen i Tyskland, föreslagit att den måste ta

ställning i varje politisk fråga på ett sätt som riskerar att fragmentera och göra rörelsen trubbig.

5. Uppgång och fall för anti-globaliseringsrörelsen

Samordningen av sociala rörelser på internationell (och regional) nivå har hittills nått sin höjdpunkt genom utvecklingen av World Social Forums (WSF) och de regionala forum som också utvecklats. WSF ägde rum för första gången i Porto Alegre i Brasilien 2001 och hölls årligen fram till 2016. Att både World March of Women och La Via Campesina drog sig ur WSF:s världsråd omkring 2005 var både en återspeglning av och en bidragande orsak till att WSF:s betydelse minskade.

Forumets deltagarkurva var ojämn - i viss mån återspeglade den kurvorna för de stora sociala rörelserna men också den mer allmänna politiska utvecklingen. Sammanhanget var först kampcykeln mellan 1995-2005 och sedan cykeln efter det. Det är anmärkningsvärt att varken den kampcykel som ledde till utvecklingen av indignados/ockupationsrörelserna eller den arabiska våren hade WSF som en viktig referenspunkt eller ledde till permanenta sociala rörelser med internationell samordning.

Den politiska bakgrunden till de tidiga forumen var den stora utvecklingen i Latinamerika - som byggde vidare på men centraliserade en del av det arbete som utförts av Encuentros i kölvattnet av Zapatista-upproret i Chiapas 1994 och även PT:s tillväxt som ledde till Lulas första val 2003. Den massiva demonstrationen mot WTO i Seattle - där även en stor del av fackföreningsrörelsen deltog - var också en viktig faktor, liksom mobiliseringarna mot Världsbanken, IMF och G8 (Washington i april 2000, Prag i september 2000, Genua i juli 2001), särskilt i Nordamerika och Europa. En tredje viktig drivkraft för några av de tidiga forumen var utvecklingen av en mycket betydande internationell antikrigsrörelse från hösten 2002 som protesterade mot invasionen av Irak - före invasionen i mars 2003 och därefter. Det är värt att undersöka i vilken utsträckning den politiska utvecklingen efter Berlinmurens fall öppnade upp för en debatt om alternativ till kapitalismen.

Dessa grupper var inte de enda större organisationer som var engagerade i WSF från början. Andra viktiga organisationer var CADTM (grundat i Belgien 1990). La Via Campesina (grundad i Belgien 1993) Attac (grundad i Frankrike 1998) The World March of Women (grundad i Quebec 2000)

Fackföreningar och fackligt aktiva stödde projektet, däribland CUT i Brasilien, KCTU i Sydkorea, WOSA i Sydafrika, franska CGT och FSU, fackföreningar inom DGB som IG Metall eller ver.di, de belgiska konfederationerna FGTB, CSC, i Storbritannien UNITE och RMT, i Italien FIOM, amerikanska fackföreningar inom AFLCIO kring Labor Notes och strömningen av revolutionära syndikalistiska fackföreningar (CGT i den spanska staten, italienska COBAS, STI, USB, i Brasilien CONLUTAS, Argentina CTA, SUD Solidaires från Frankrike, som nu ingår i International Labour Network of Solidarity and Struggle.

Efter det första forumet 2001 utarbetade de brasilianska organisationer som organiserade forumet en "principförklaring". Två saker förtjänar att kommenteras: för det första inställningen till politiska partier (som i texten nästan alltid slås samman med regeringspartier) t.ex. "Varken partirepresentationer eller militära organisationer skall delta i forumet. Regeringsledare och ledamöter av lagstiftande församlingar som accepterar åtagandena i denna stadga kan inbjudas att delta i personlig kapacitet."

Andra partier kunde inte anordna workshops som en del av forumet eller ha stånd på platsen. Men uttalandet speglar också en tillväxt av autonoma idéer inom rörelsen som betonar idén om parallell makt snarare än behovet av att konfrontera och avveckla staten.

Parollen En annan värld är möjlig kunde stödjas och stöddes av strömningar med olika förhållningssätt till denna och andra debatter.

Ett andra uttalande förbjöd forumen som sådana att utfärda deklARATIONER eller uttalanden, men skapade samtidigt utrymme för en samling av sociala rörelser som kunde göra och gjorde det.

FI lade stora resurser på antiglobaliseringsrörelsen, antikrigsrörelsen och andra rörelser som var involverade i processen med det sociala forumet samt på WSF i sig. I synnerhet spelade våra kamrater en viktig roll i att sammankalla församlingen av sociala rörelser som utfärdade viktiga deklARATIONER 2005-2015, som var något på armlängds avstånd från själva forumet men som ändå hade en inverkan

Vi bör försöka bedöma i vilken utsträckning den relativa förtviningen av rörelsen i denna form var ett resultat av förändringar i den internationella politiska situationen (t.ex. Pink Tides reträtt, den nya extremhögerns framväxt, antikrigsrörelsens tillbakagång etc.) och i vilken utsträckning den var ett resultat av strategiska misstag från ledarskapet/dominerande politiska strömningar i rörelsen.

6. Slutsats

Denna text bygger på våra tidigare kollektiva diskussioner om de sociala rörelsernas betydelse i kampen för socialism: deras strategiska betydelse för att mobilisera och politisera skikt av exploaterade och förtryckta och deras utveckling av programmatiska element och krav som berikar vårt eget program. Detta är ett synsätt som är en stor vinst för vår politiska strömning under årtionden och att kodifiera det mer systematiskt är en viktig uppgift. För att få fram ett så heltäckande resultat som möjligt som påverkar vår teori och praktik utanför själva kongressen behöver vi en bredare diskussion.

Det kommer att vara viktigt att få kompletterande bidrag om de teoretiska och praktiska slutsatser som dragits av detta arbete. Vi kan redan nu peka på ett antal teman som kommer att utvecklas:

- rörelserna av fattiga bönder, jordbruksarbetare och jordbrukare utmanar de tidiga marxisternas antaganden om det strategiska förhållandet mellan proletariatet och bondeklassen;
- den strategiska roll som ursprungsbefolkningar spelar och deras viktiga bidrag till andra sociala rörelser, t.ex. kvinno- och/eller miljörörelser;
- varför anti-skuldrörelsen har haft en särskild framgång i att utöka sin internationella räckvidd under en period då andra rörelser har gått tillbaka eller behövt ändra fokus och eller organisationsformer.
- de reaktionära sociala rörelsernas roll - kanske särskilt från Asien och Nordafrika;
- det nuvarande styrkeförhållandet inom kvinno- och hbtqi-rörelserna och eventuella nya teoretiska utmaningar som vi står inför.

Vi noterar också att vår kollektiva diskussion är underutvecklad i två särskilda frågor om förtryck - kring rasism och rasifiering och kring funktionsnedsättningar.

Det förstnämnda är särskilt komplext eftersom självorganiseringens historia inte bara skiljer sig mycket åt i olika delar av det globala syd utan också inom det globala nord. Olika historiska och aktuella faktorer, såsom de koloniala relationernas karaktär, förekomsten av förkoloniala bosättare och en ursprungsbefolkning, en afro-ättlings befolkning som är resultatet av en slaväggande ekonomi, migrationsrörelsernas olika former och orsaker, allt detta formar hur rasism upplevs och formerna för antirasistiska kamper och rörelser. Samtidigt är våra svar på de utmaningar som svart radikalism och svart marxism innebär

underutvecklade. Slutligen har vi inte samlat skärningspunkten mellan ursprungsbefolkningars och svartas självorganisering, vilket är viktigt i till exempel Brasilien. Återigen skulle det vara viktigt att få bidrag om dessa frågor.

När det gäller frågor om funktionsnedsättningar finns det en stor mängd teoretisering utifrån ett marxistiskt perspektiv av personer med funktionsnedsättningar inom personer med funktionsrörelserna och av enskilda aktivister och akademiker. Det finns dock färre skärningspunkter mellan funktionsrörelser och andra sociala rörelser, även om det finns funktionsorganisationer som är intersektionella, särskilt kvinnliga funktionsrörelser. Trots de teoretiska svagheter när det gäller att organisera personer med funktionsnedsättningar och att delta antingen som person med funktionsnedsättning eller i solidaritet med funktionsrörelser från vänstern som helhet, är det viktigt att vi är konsekventa förkämpar för den sociala modellen för personer med funktionsnedsättningar. Den sociala modellen för funktionsnedsättningar hävdar att det inte är funktionsnedsättningarna i sig som är orsaken till förtrycket av personer med funktionsnedsättning. Snarare är funktionshinder den sociala exkluderingen av personer med funktionsnedsättning på grund av det kapitalistiska samhällets behov. Vi stödjer personer med funktionsnedsättningars självorganisering och vi måste också kämpa för att alla sociala rörelser och vänstern organiseras på ett sätt som är så tillgängligt som möjligt för personer med funktionsnedsättningar för att säkerställa att de inkluderas i vänstern - detta innebär att vi står solidariska med kraven från både personer med funktionsnedsättningar och deras organisationer och deras valda taktik och krav. Det här är ett område där några av våra organisationer arbetar och utvecklar sina idéer - och vi välkomnar bidrag om denna teori och praktik.

Sociala rörelser föds och omformas oundvikligen i samband med kriser och omvälvningar, så det kan mycket väl finnas många nya frågor att ta itu med.

I synnerhet skulle det vara försumligt att bortse från den stora utvecklingen av solidaritetsrörelsen med det palestinesiska folket som uppstått sedan 7 oktober 2023 och den israeliska statens folkmord som svar på detta. Vi har gjort vissa bedömningar av rörelsens styrkor - inklusive dess internationella spridning, ungdomen och feminiseringen av dess ledarskap, den växande styrkan i det judiska deltagandet i solidaritet med det palestinska folket och denna solidaritetsrörelsens positiva förhållande till andra sociala rörelser samt dess svagheter - särskilt dess relativa brist på styrka i arabvärlden samt uppenbarligen det förfärliga styrkeförhållandet för det palestinska folket som helhet. Dessa bedömningar behöver utvecklas ytterligare och/eller uppdateras som svar på den fortsatta utvecklingen.

Den förståelse för och orientering mot sociala rörelser som utvecklas här präglar vår politiska verksamhet som Fjärde Internationalen på nationell och internationell nivå.